

Zotero hivatkozáskezelő

Funkciói:

- Bibliográfiai adatok, találati listák legyűjtése, kezelése
- Tárolás többszintű mapparendszerben
- Teljes szöveg, bibliográfiai rekord, jegyzetek egy helyen
- Automatizált hivatkozás, bibliográfia-készítés
- Kollaboráció-támogatás

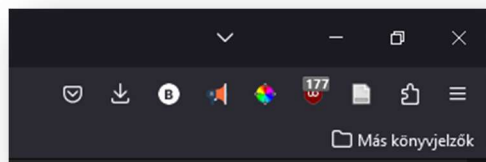
Telepítés

Letöltés: <https://www.zotero.org/>

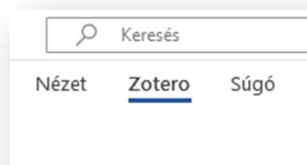
Összekapcsolás a böngészővel: <https://www.zotero.org/download/connectors>

Alkalmazás ikon az asztalon

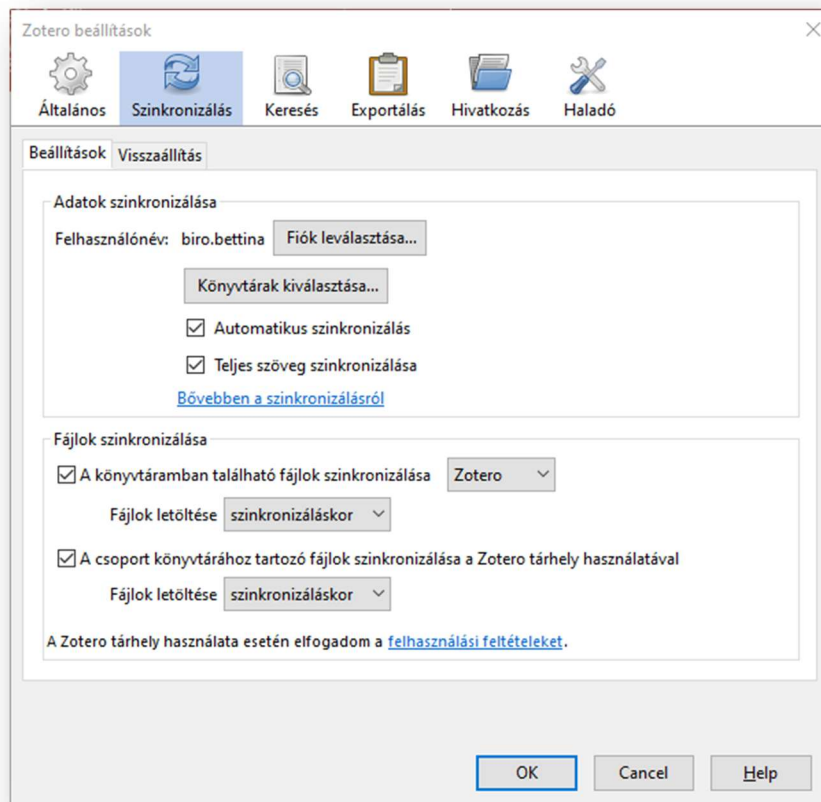
A böngészőben az érzékelt fájl típus alapján változik az ikon (a kurzort ráhúzva kiírja)

A Word szövegszerkesztőben

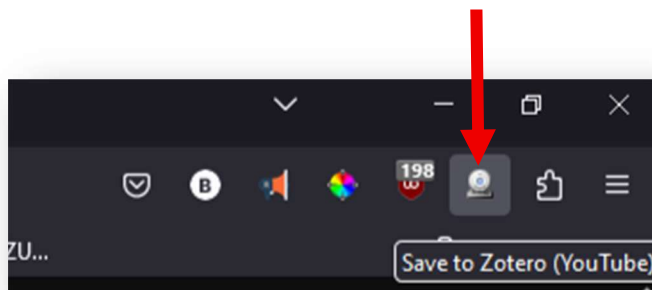
Használat

Bejelentkezés (Szerkesztés > Beállítások > Szinkronizálás fül)

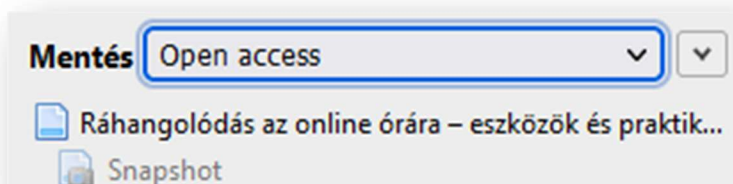

Bibliográfiai adatok, fájl mentése böngészőből

1. Megnyitjuk a Zotero asztali alkalmazást, vagy bejelentkezünk a böngészőben és nyitva hagyjuk az oldalt.
2. Megkeressük a mentendő dokumentum adatlapját. (Pl.: egy Youtube videó, egy cikk a PubMed adatbázisban, vagy egy blogbejegyzés)
3. Megkeressük a jobb felső sávban a „Save to Zotero” elnevezésű kiegészítőt és mentjük a rekordot.

4. A mentés során megadhatjuk azt is, hogy melyik előre létrehozott gyűjteménybe kerüljön a közlemény.

Adatmezők szerkesztése

A kiválasztott közlemény adatai a jobb sávban jelennek meg. Az adatok külön-külön szerkeszthető adatmezőkben szerepelnek. A mentés során érdemes ellenőrizni az adatok helyességét (összevetni a böngészőben / közleményen látható adatokkal) és kézzel javítani.

The screenshot shows the Zotero Open Access interface. On the left, there is a sidebar with a tree view of collections, including 'Teljes könyvtár', 'Creative comm...', 'Green library', 'Horizont2020', 'Kutatástámoga...', 'Open access', 'Adatbázisok', 'Felsőoktatás', 'APC', 'Parazita fol...', 'Idézettség', 'Könyvtárak fe...', 'Mi az OA?', 'DOAJ', 'Folyóiratkr...', 'OA mélyeb...', 'MTMT', 'Mutatók (RC...', 'Számításhoz', and 'WoS'. The main area displays a list of articles with columns for 'Cím' (Title) and 'Szerző' (Author). The selected article is 'Az egyetemi könyvtárak szerepe a nyílt tudomány mozgalom elterj...' by 'Hoczopán és Molnár'. On the right, the 'Info' tab is active, showing metadata such as 'Forrás típusa: Könyvfejezet', 'Cím: Az egyetemi könyvtárak szerepe a nyílt tudomány mozgalom elterjesztésében', 'Szerző: Hoczopán, Sz...' and 'Molnár, Tamás', 'Könyv címe: Open Science : Nyílt tudomány magyar szemmel', 'Sorozat: A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárainak közleményei', 'Sorozatbeli sorszám: 45/120', 'Kötet', 'Kötetek száma', 'Kiadás', 'Hely: Budapest', and 'Kiadó: Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ'.

Mappába rendezés (avagy gyűjtemény készítése)

Új könyvtárat és gyűjteményt az alábbi ikonok segítségével tudunk létrehozni.

The screenshot shows the Zotero Open Access interface with a red arrow pointing to the 'Új algyűjtemény...' option in the context menu. The context menu is open over the 'Open access' collection, and the options are: 'Új algyűjtemény...', 'Gyűjtemény átnevezése...', 'Gyűjtemény törlése...', 'Gyűjtemény és elemek törlése...', 'Gyűjtemény exportálása...', 'Bibliográfia létrehozása a gyűjteményből...', and 'Jelentés létrehozása a gyűjteményből'.

Algyűjteményt a meglévő gyűjteményre jobb egérgombbal kattintva lehet létrehozni.

The screenshot shows a context menu for creating a sub-collection. The menu options are: 'Új algyűjtemény...', 'Gyűjtemény átnevezése...', 'Gyűjtemény törlése...', 'Gyűjtemény és elemek törlése...', 'Gyűjtemény exportálása...', 'Bibliográfia létrehozása a gyűjteményből...', and 'Jelentés létrehozása a gyűjteményből'.

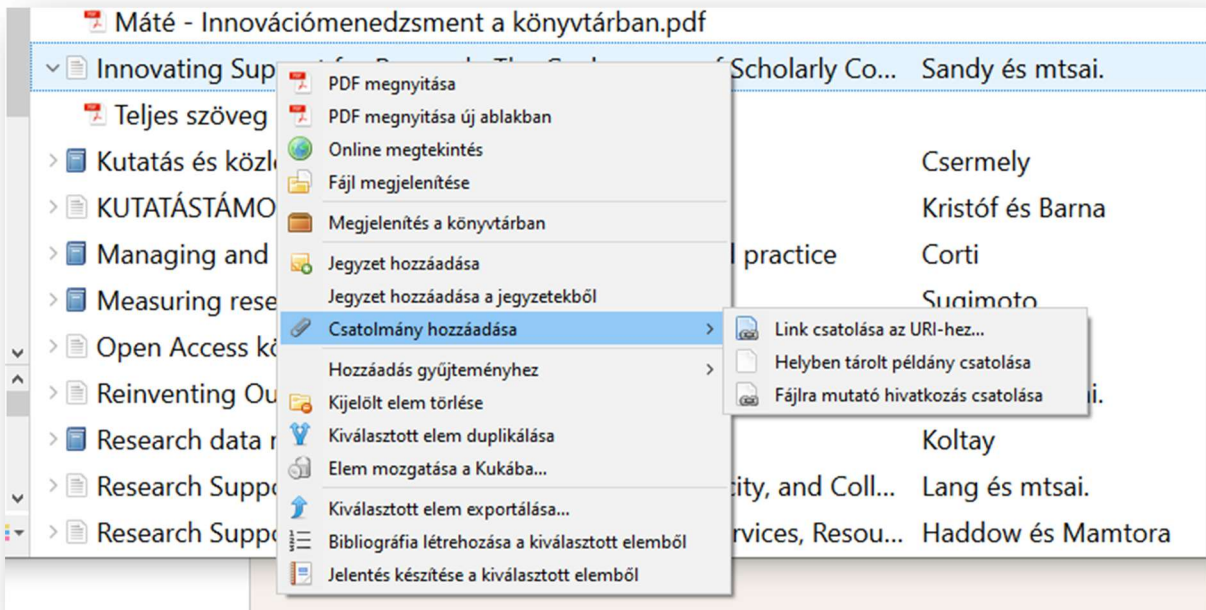
Mappába rendezés (avagy gyűjtemény készítése)

Az itt található gyűjtemények hasonlóan működnek a számítógépen található mappákhoz és fájlokhoz. Egyszerűen át lehet húzni a rekordokat egyikből a másikba. Illetve több mappában is tárolhatóak egyszerre.

+ Tipp: A közlemény írásához érdemes igénybe venni az algyűjteményeket is: egy-egy témához, vagy konkrét fejezethez tartozó – felhasználásra váró – műveket csoportosíthatunk egybe.

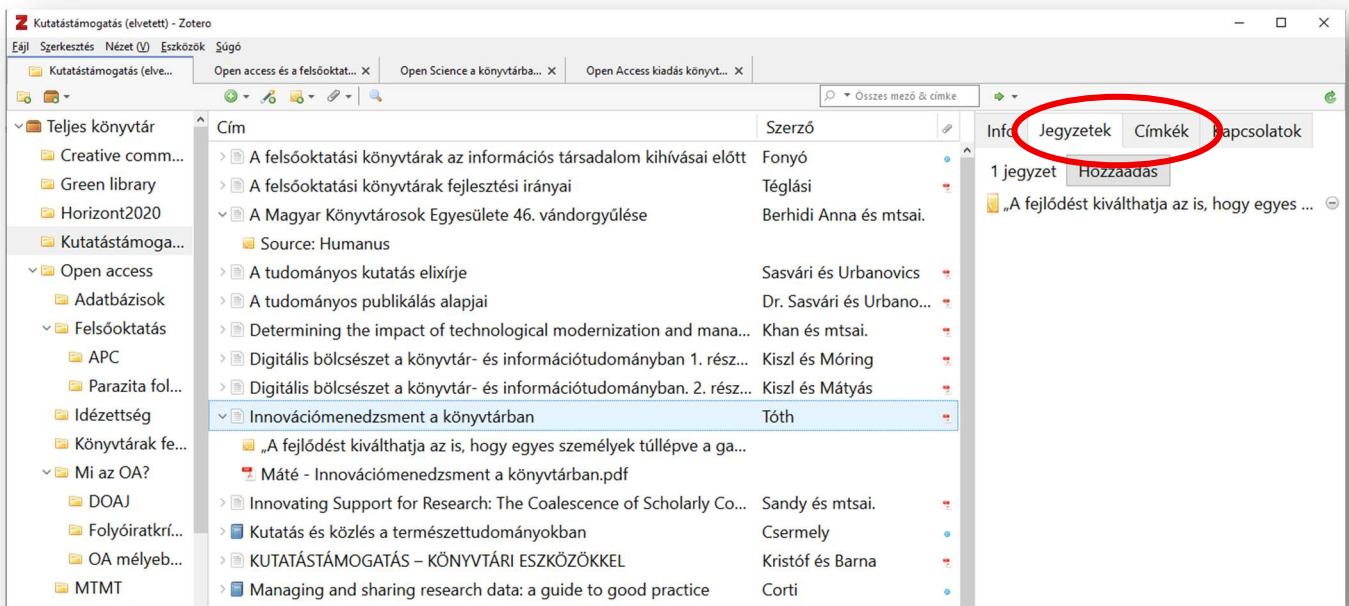
Csatolt weboldal, link, teljesszöveg

A Zotero ahol tudja, ott alapértelmezetten csatolja a teljes szöveget is. Ahol nem, ezt kézilég utólag is elvégezhetjük:

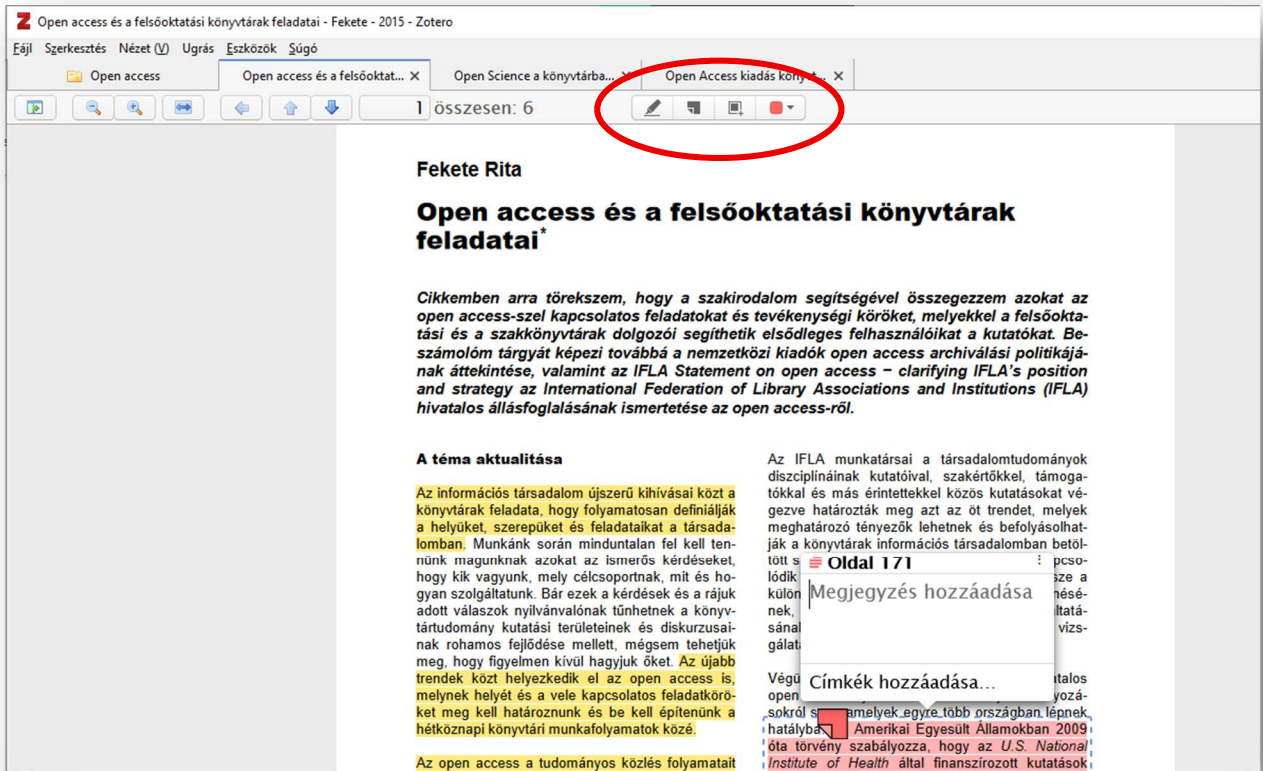

Jegyzetelés, címkézés

A rekordokhoz kapcsolt jegyzetekben saját gondolatokat rögzíthetünk, a címkék pedig támogatják a későbbi visszakeresést.

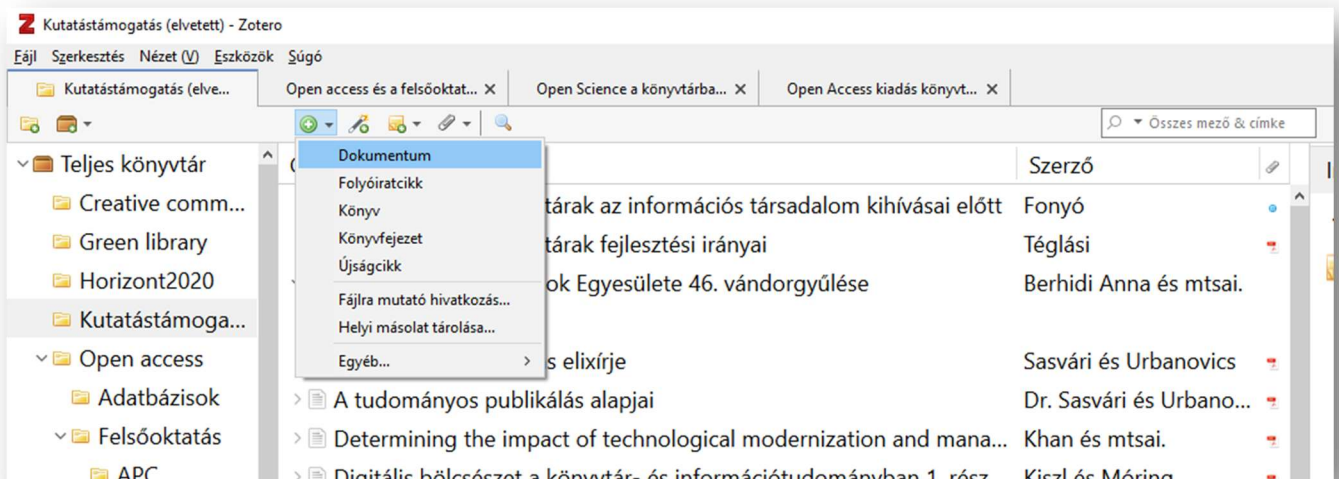

Szöveg kiemelése, jegyzetek készítése a pdf fájlban

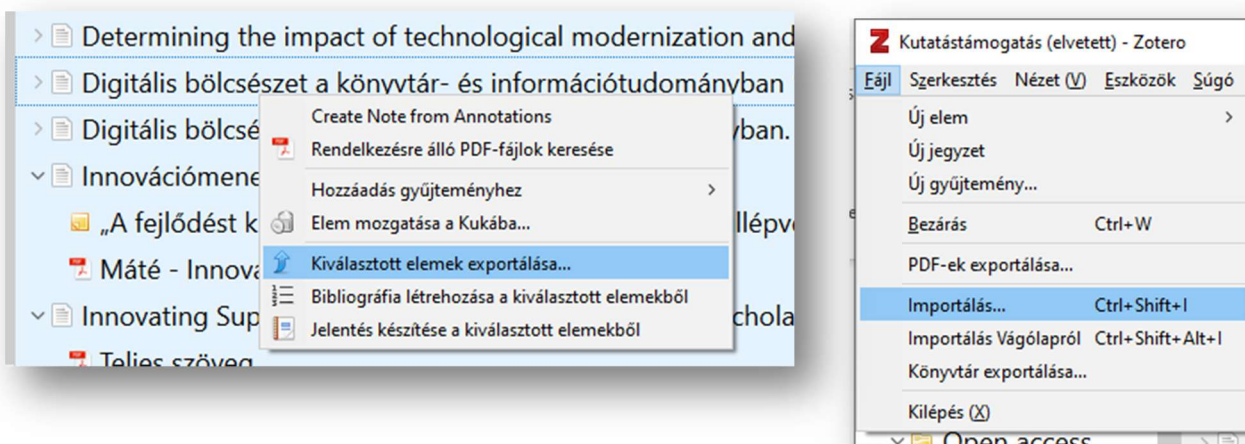
Feltöltés kézzel

A nyomtatott, vagy weboldalról nem menthető szakirodalom adatait kézzel is feltölthetjük. A + jelre kattintva a leggyakrabban használt dokumentumtípusokat láthatjuk. Valamelyre rákattintva megnyílik egy üres rekord a kitöltéshez.

Export, import

A gyűjtemény megosztásának, illetve nagyszámú betöltésének egyik módja.

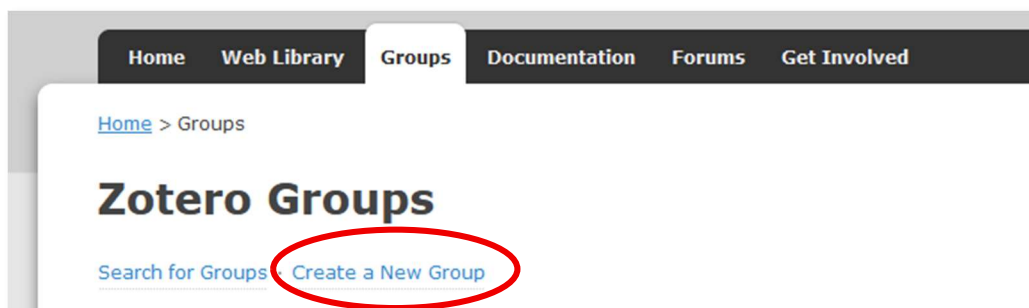
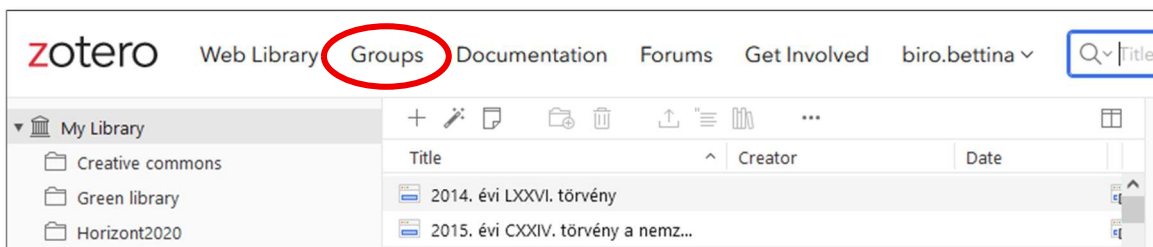

Kollaboráció

A Zotero **webes felületén** elérhető a **kollaboráció „Groups”** szerkesztői felülete is. Különböző nyilvánossági/hozzáférési szintű megosztások érhetők el. Segítségükkel létrehozhatunk pl.:

- hallgatói irodalomjegyzéket, vagy
- társszerzői kollaborációs csoportot.

Csoport létrehozása

Eberek meghívása a csoportba

The screenshot shows the 'Members Settings' page for the group 'hutyra01'. The navigation bar includes 'Home', 'Web Library', 'Groups', 'Documentation', 'Forums', and 'Get Involved'. The breadcrumb trail is 'Home > Groups > hutyra01 > Settings'. The main heading is 'hutyra01: Members Settings'. Below it are links for 'Group Settings', 'Members Settings' (circled in red), and 'Library Settings'. Under 'Current Members', there is a table with one member:

Username	Full Name	Member Since	Role
biro.bettina	biro.bettina	2022-11-05 15:13:10	Owner

Below the table is a red 'Update Roles' button. Under 'Member Invitations', it says 'No pending invitations.' and a blue link 'Send More Invitations' is circled in red.

Csoporton belüli gyűjtemény szerkesztése, elérése

The screenshot shows the 'Group Library' page for the group 'hutyra01'. The navigation bar is the same as in the previous image. The breadcrumb trail is 'Home > Groups'. The main heading is 'Zotero Groups'. Below it are links for 'Search for Groups' and 'Create a New Group'. The group name 'hutyra01' is circled in red, and the 'Group Library' link below it is also circled in red. There are links for 'Manage Profile', 'Manage Members', and 'Manage Library'. A table shows the group's details:

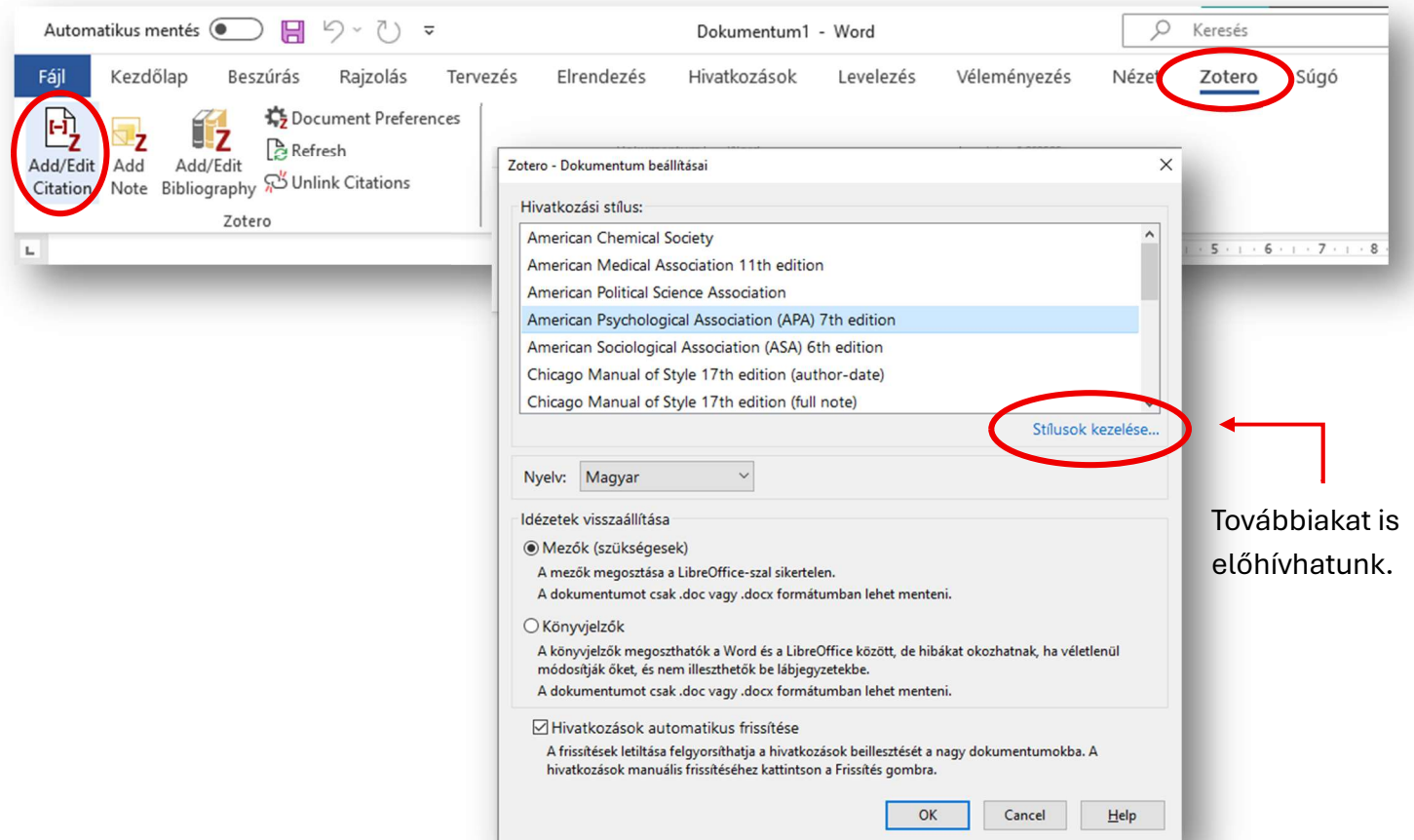
Members	1
Group Type	Public, Closed Membership
Group Library	Anyone can view, only members can edit

Miután létrehoztuk a csoportot a böngészőben, az asztali programon is meg fog jelenni a hozzá tartozó gyűjtemény.

The screenshot shows the Zotero desktop application interface. The window title is 'Kutatástámogatás (elvetett) - Zotero'. The menu bar includes 'Fájl', 'Szerkesztés', 'Nézet (V)', 'Eszközök', and 'Súgó'. The left sidebar shows a tree view of collections. The 'Kutatástámogatás (elvetett)' collection is expanded, showing sub-collections like 'Creative commons', 'Green library', 'Horizont2020', 'Open access', 'Felsőoktatás', 'Mi az OA?', 'Rockefeller Alapítvány', 'Szingapúr', 'Saját publikációk', 'Duplikált elemek', 'Besorolatlan elemek', and 'Kuka'. The 'Group Libraries' section is expanded, showing the 'hutyra01' group library, which contains 'Duplikált elemek', 'Besorolatlan elemek', and 'Kuka'. A red arrow points from the text above to the 'hutyra01' group library entry, which is circled in red.

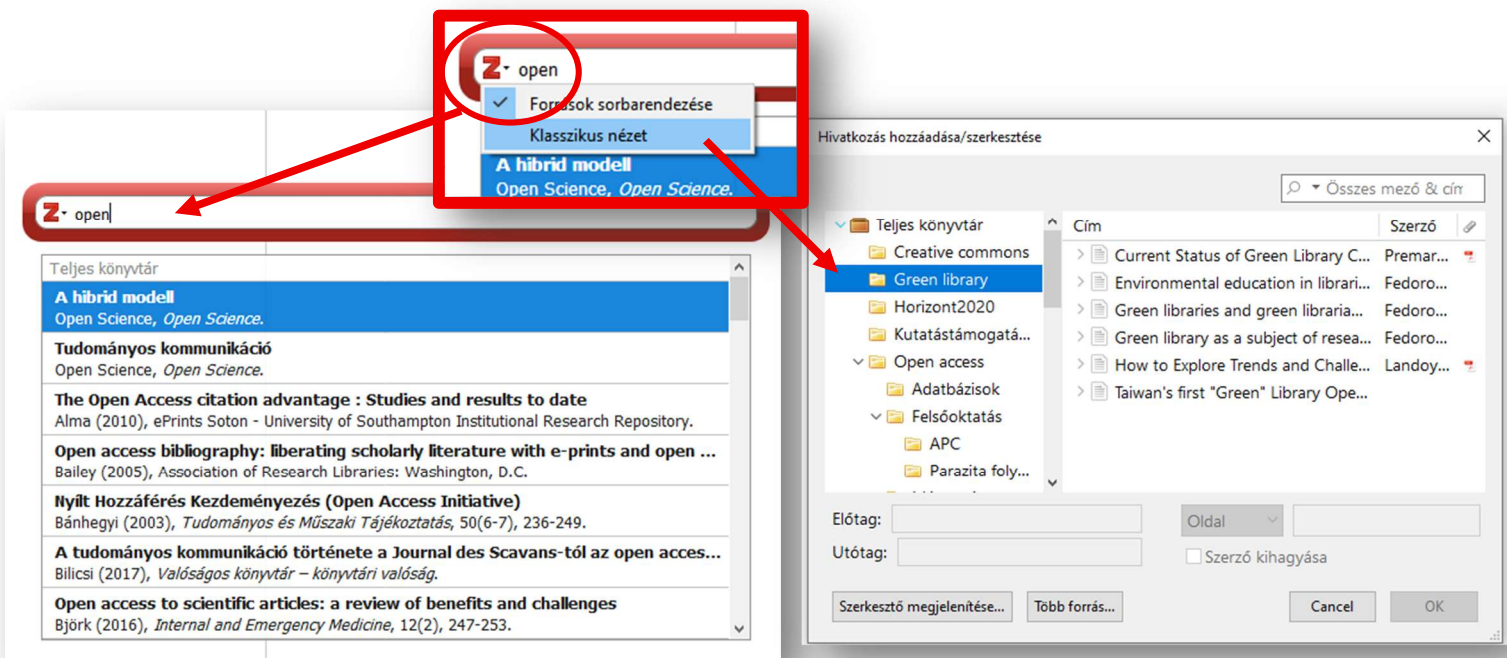
Zotero használata a Word szövegszerkesztőben

Szövegbeli hivatkozás hozzáadása

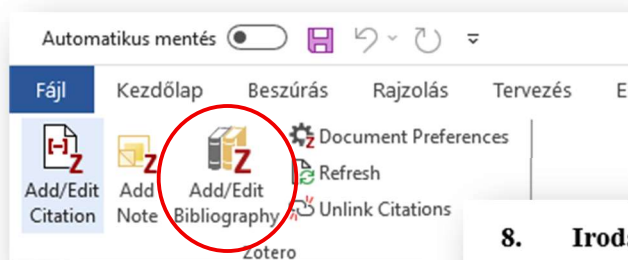

Továbbiakat is előhívhatunk.

- Ha a stílus telepítése után újra rákattintunk az „Add/Edit Citation” gombra, akkor már ki tudjuk választani a telepített hivatkozási stílust.
- Ugyanerre a gombra újra rákattintva elkészíthetjük a szövegbeli hivatkozást ott, ahol a szövegben a villogó kurzorunk van.
- A hozzáadásnak két párbeszédablaka közül választhatunk. A közlemény kiválasztása után automatikusan hozzáadja a hivatkozást a megfelelő formában.

Irodalomjegyzék – egy kattintással elkészíthető

8. Irodalomjegyzék

1. Galindo I, Alonso C (2017) African Swine Fever Virus: A Review. *Viruses* 9:103. <https://doi.org/10.3390/v9050103>
2. Li Z, Xu X, Leng X, He M, Wang J, Cheng S, Wu H (2017) Roles of reactive oxygen species in cell signaling pathways and immune responses to viral infections. *Arch Virol* 162:603–610. <https://doi.org/10.1007/s00705-016-3130-2>
3. Uthe JJ, Stabel TJ, Zhao S, Tuggle CK, Bearson SMD (2006) Analysis of porcine differential gene expression following challenge with *Salmonella enterica* serovar *Choleraesuis* using suppression subtractive hybridization. *Vet Microbiol* 114:60–71. <https://doi.org/10.1016/j.vetmic.2005.10.042>

Előfordul, hogy a Zotero apróbb hibákat vét. Mit tehetünk?

Az Unlink Citations (hivatkozások „leválasztása”) funkcióval megszüntethetjük a Zotero és a Word közötti élő kapcsolatot.

A hivatkozások egyszerű szöveggé alakulnak, ezáltal kézzel módosításokat végezhetünk az irodalomjegyzékben anélkül, hogy a Zotero felülírná.

Figyelem! A művelet visszafordíthatatlan! Leválasztás után a dokumentum elveszíti a kapcsolatot a Zotero adatbázisával. Feltétlenül készítsünk előtte másolatot a dokumentumról, ha vissza kellene térni a szerkesztésre!

Videó – Hivatkozáskezelők használata a Web of Science adatbázisban:

https://www.youtube.com/watch?v=RYdy_9NAAvM